Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы

2-ТАҚЫРЫП: Әлеуметтік педагогиканың әдіснамасы: құрылымы және қызметтері

ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ, ДОЦЕНТ

ДҮЙСЕНБАЕВ АБАЙ ҚАБАҚБАЙҰЛЫ

Дәріс жоспары

1. Әлеуметтік педагогика саласының пайда болуы мен қалыптасуына тарихи шолу
2. Әлеуметтік педагогика пәнінің мақсат-міндеттері және негізгі қызметтері
3. Әлеуметтік педагогикалық теория мен практиканың нысандары

НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

жеке тұлға | әлеуметтендіру | фактор | адам капиталы | қалыптастыру | қозғаушы күштер | тұлға қалыптасуының заңдылықтары

Басқа пәндермен байланысы

ӘДІСНАМАҒА ЖАЛПЫ ТҮСІНІК

«Әдіснама» ұғымы

methodos
(грек.) – әдіс

+

logos
(грек.) – ғылым

→

Методология (әдіснама)

Әлеуметтік педагогика әдіснамасы – оның негізін, базалық сипатын анықтайды

ОСЫНЫҢ НЕГІЗІНДЕ:

1. жалпы ғылыми бағыттың және оның құрылымдық компоненттерінің мәні анықталады

2. теория мен практиканың өзекті мәселелері зерттеледі

Әдіснаманың мәні туралы көзқарастар

Әдіснама – ... туралы ғылым:

1. логикалық құрылым, теориялық әрекеттің әдістері мен тәсілдері
2. ақиқатты тану әдістерін қолдану қағидалары мен рәсімдері
3. күрделі практикалық сұрақтарды шешетін қағидалардың жиынтығы
4. теориялық және практикалық әрекеттің құрылымы, әдістері және оны оқыту
5. ғылыми-педагогикалық зерттеудің әдістері, қызметтері, құрылымы мен ережелері

В.В. Краевский бойынша анықтама

В.В. Краевский (1926–2010) – белгілі педагогика әдіснамашысы

Әлеуметтік педагогика әдіснамасы – жүйе:

- әлеуметтік-педагогикалық теорияның құрылымы мен негізі
- білім алу әдісі мен амалы
- ғылыми зерттеулердің сапасын бағалау әдісі мен логикасы
- негіздеуші бағдарламалар мен білім алу әрекетінің жүйесі

Әдіснаманың екі маңызды компоненті

Әлеуметтік педагогика әдіснамасының мәні

1. Білім жүйесі

- әлеуметтік-педагогикалық категориялардың құрылымдық негізі
- бағдарламалардың негізі
- білім алу әрекетін тану ұстанымдары мен әдістері

2. Бағалау әдісі

- ғылыми әлеуметтік-педагогикалық зерттеулердің сапасын бағалаудың логикалық әдісі

Әлеуметтік педагогиканың тәрбиелік аспектілері

Әлеуметтік-педагогикалық қолдау адамға мына жолдағы қиыншылықтарды жеңуге көрсетіледі:

- әлеуметтік қалыптасу
- өзін-өзі таныту
- өзін-өзі жетілдіру

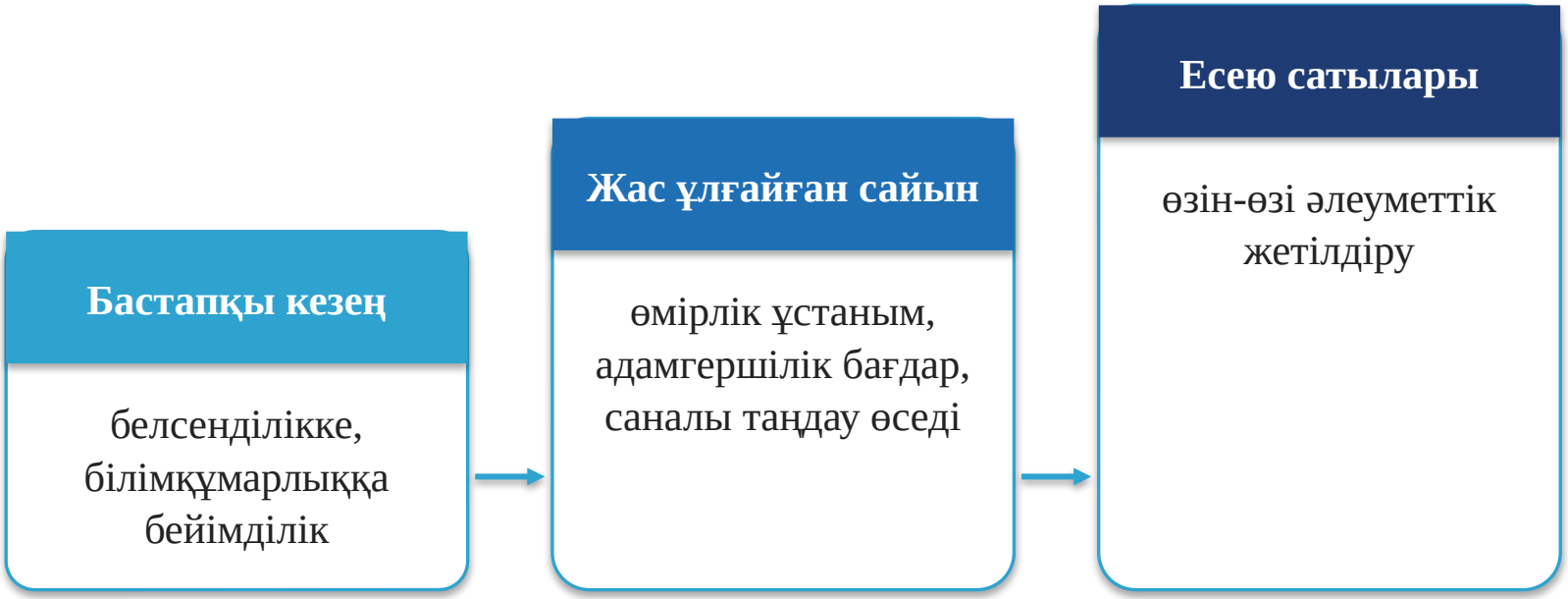
ЫҚПАЛ ЕТУ ЖОЛЫ

Тәрбиеші (ата-ана, олардың орнын басушылар, мұғалім) → **Үдерістің өту жағдайлары** → **Тәрбие үдерісінің өзі**

Қолданбалы бөлімнің негізгі міндеті: адамды әлеуметтік-педагогикалық сүйемелдеу және оған әлеуметтік қолдау жасау

Адамның өз әлеуметтік қалыптасуына ықпалы

Адамның өзіндік ықпалының рөлі жасына қарай өзгеріп, арта түседі

Нәтиже: адамның жеке тұлға ретінде қалыптасуы осы өзін-өзі әлеуметтік жетілдіру үдерісіне байланысты

Әлеуметтік педагогиканың ғылыми негізі

XIX ғ. «Әлеуметтік педагогика» ұғымын неміс педагогы **А. Дистервег** енгізді

ЕКІ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ БАҒЫТ

П. Наторп	**Г. Нол, Г. Боймер**
қоғамның тәрбиелік күштерін интеграциялау арқылы халықтың мәдени деңгейін көтеру	қараусыз қалған балаларға әлеуметтік көмек, оларды қорғау, құқық бұзушылықтың алдын алу

АНЫҚТАМАЛАР

Жалпы: қоршаған ортаның тәрбиеге әсері туралы ғылым

А.В. Мудрик: адамның бүкіл өмірі барысындағы әлеуметтік тәрбиені қарастыратын ғылым

Идеяларын дамытушы ғалымдар

С.Т. Шацкий | В.Н. Шульгин | М.В. Крупенин | А.Г. Калашникова | А.П. Пинкевич

С.Т. Шацкий:
- мектептің әлеуметтік рөлін негіздеді
- кіші ортада біртұтас тәрбие үдерісін ұйымдастыруды теориялық тұрғыдан айқындады

1930 ЖЫЛДАРДЫҢ СОҢЫ

Мектеп тек оқу-тәрбие үдерісін жақсартуға назар аударды → **Әлеуметтік педагогика саласындағы зерттеулер кейінге ысырылды**

Әлеуметтік педагогиканың бастаулары

Бастауы – **халықтық педагогика**

Шығыс ғұламалары	Классик педагогтар
әл-Фараби, Ж. Баласағұн, М. Қашқари, Қ.А. Ясауи Адам тәрбиесі оның әлеуметтік ортасын қалыптастырумен байланысты	**Я.А. Коменский, Ж.Ж. Руссо, И.Г. Песталоцци, И. Гербарт, А. Дистервег, К.Д. Ушинский** Тәрбиенің қоғамдық-әлеуметтік ортадағы рөлі; тәрбие нәтижесі қайырымдылық пен мейірімділікпен айқындалады

Назар салып тыңдағандарыңызға рахмет!